

Národná politika zavádzania infraštruktúry pre alternatívne palivá v podmienkach Slovenskej republiky

I

Alternatívne palivá aspoň čiastočne slúžia ako náhrada za fosílné zdroje, najmä ropu v dodávkach energie pre dopravu, prispievajú k eliminácii emisií uhlíka v tomto odvetví a vylepšujú environmentálne správanie odvetvia dopravy. Biopalivá, ako sú vymedzené v smernici 2009/28/ES, sú momentálne najvýznamnejším druhom alternatívnych palív a ich celkový podiel spotrebovaný v doprave Európskej únie dosiahol v roku 2011 4,7 %. Pokiaľ sa vyrábajú udržateľným spôsobom, môžu prispievať k výraznému zníženiu celkových emisií CO₂ a môžu tak poskytovať ekologickú energiu pre všetky formy dopravy. V najbližších rokoch je preto potrebné zachovať ich používanie a vytvoriť priestor pre rozvoj a komercializáciu takzvaných pokročilých biopalív.

Chýbajúci harmonizovaný rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá bráni rozvoju úspor z rozsahu na strane ponuky a mobilite na strane dopytu. Je potrebné vybudovať nové siete infraštruktúry, napríklad pre elektrickú energiu, zemný plyn (skvapalnený zemný plyn (LNG) a stlačený zemný plyn (CNG)) a v prípade potreby pre vodík. Dôležitou je otázka zaručenia technologickej neutrality a zohľadniť treba náležite aj požiadavku podpory komerčného rozvoja alternatívnych palív. V neposlednom rade je potrebné vychádzať z faktorov, akými sú hustota obyvateľstva a geografické charakteristiky jednotlivých regiónov Slovenskej republiky. Pri alokácii podpory je však potrebné zohľadňovať faktory, ako je emisná stopa a trvalá udržateľnosť alternatívnych palív a presadzovanie najmä obnoviteľných zdrojov energie.

Elektrická energia má potenciál zvýšiť energetickú efektívnosť cestných vozidiel a prispieť k zníženiu emisií CO₂ v doprave. Sú to zdroje energie nevyhnutné na účely zavádzania elektrických vozidiel vrátane vozidiel kategórie L (podľa kategorizácie motorových vozidiel podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 725/2004 Z. z.), čo môže prispieť k zlepšeniu kvality ovzdušia a zníženiu hluku v mestských aglomeráciách a iných husto osídlených oblastiach. Dôležitou požiadavkou je zabezpečenie, aby sa verejne prístupné nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá budovali s dostatočným pokrytím, čo umožní premávku elektrických vozidiel minimálne v rámci mestských/prímestských aglomerácií a iných husto osídlených oblastí. Počet takýchto nabíjacích miest je potrebné stanoviť s prihliadnutím na odhadovaný počet elektrických vozidiel v podmienkach Slovenskej republiky do konca roku 2020. Orientačne by mal primeraný priemerný počet nabíjacích staníc predstavovať pomer aspoň jednej nabíjacej stanice na desať áut, a to aj pri zohľadnení druhu áut, technológie nabíjania a dostupných súkromných nabíjacích staníc. Primeraný počet verejne prístupných nabíjacích staníc má pokrývať priestory staníc verejnej dopravy, ako sú napríklad terminály pre cestujúcich na letiskách alebo na autobusových a železničných staniach. Je potrebné budovanie nabíjacích staníc aj na parkoviskách, vrátane záchytných parkovísk pre obmedzenie dopravy v centrách miest. Súkromní vlastníci elektrických vozidiel sú do veľkej miery závislí od prístupu k nabíjacím staniciam na spoločných parkoviskách, napríklad pri bytových domoch a administratívnych a obchodných budovách. Verejné orgány sledujú politiku prijímania opatrení, ktoré budú používateľom takýchto vozidiel nápomocné pri zabezpečení vhodnej infraštruktúry s dostatočným počtom nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá, umožniac tak developerom nabíjacích staníc aj jednoduchšiu výstavbu nabíjacích stojanov pre nabíjanie.

Elektromobilita predstavuje rýchlo sa rozvíjajúcu oblasť. Súčasné technológie v oblasti nabíjacieho rozhrania zahŕňajú káblové konektory, je však potrebné vziať do úvahy aj budúce technológie rozhrania, napríklad bezdrôtové nabíjanie alebo výmenu batérií.

Medzi verejne prístupné nabíjacie alebo čerpacie stanice patria nabíjacie alebo čerpacie stanice v súkromnom vlastníctve alebo zariadenia verejne prístupné prostredníctvom registračných kariet alebo poplatkov, nabíjacie alebo čerpacie stanice v rámci car-sharingových systémov, ktoré zabezpečujú prístup používateľom ako tretím stranám formou predplatného, alebo čerpacie stanice na verejných parkoviskách. Nabíjacie alebo čerpacie stanice, ktoré súkromným používateľom umožňujú fyzický prístup prostredníctvom autorizácie alebo predplatného sa považujú za verejne prístupné nabíjacie alebo čerpacie stanice.

Elektrická energia a vodík sú mimoriadne atraktívne zdroje energie na účely zavádzania elektrických vozidiel, vozidiel na vodíkové palivové články a vozidiel kategórie L v mestách a iných husto osídlených oblastiach, čo prispieva k zlepšeniu kvality ovzdušia a zníženiu hluku. Za predpokladu zachovania technickej a finančnej únosnosti je vhodné v rámci nabíjania elektrických vozidiel na nabíjaciach staniciach používanie inteligentných meracích systémov s cieľom prispieť k stabilite elektrizačnej sústavy nabíjaním batérií zo siete v čase malého celkového dopytu po elektrickej energii a umožniť bezpečné a flexibilné spracovanie dát. Z dlhodobého hľadiska by sa tým umožnilo, aby elektrické vozidlá dodávali elektrickú energiu z batérií späť do siete v čase veľkého celkového dopytu po elektrickej energii. Inteligentné meracie systémy poskytujú presné a transparentné informácie o cenách a dostupnosti služieb nabíjania, stimulujú tak nabíjanie v dobe „mimo špičky“, teda v čase malého všeobecného dopytu po elektrickej energii a nízkych cien za elektrickú energiu. Využitím inteligentných meracích systémov sa optimalizuje nabíjanie, čo vytvára prínos pre elektrizačnú sústavu a spotrebiteľov.

Pokiaľ ide o nabíjacie stanice pre elektrické vozidlá, ktoré nie sú verejne prístupné, dôležitú úlohu vo vzťahu k nabíjacím staniciam zohrávajú prevádzkovatelia distribučných sústav.

Rozhranie na nabíjanie elektrických vozidiel zahŕňa niekoľko zásuvkových výstupov alebo konektorov pre vozidlá za splnenia príslušných technických požiadaviek, čo umožní viacnormové nabíjanie.

Zásobovanie elektrickou energiou letúnov na stojiskách na letiskách môže znížiť spotrebu paliva a hlučnosť, zlepšiť kvalitu ovzdušia a obmedziť dôsledky klimatických zmien, preto v súčasnosti v celoeurópskom meradle rastie potreba inštalácie zariadení na dodávku elektrickej energie na letiskách.

Motorové vozidlá na vodíkový pohon vrátane vozidiel kategórie L na vodíkový pohon sú v súčasnosti na trhu veľmi málo rozšírené, pre postupné zavádzanie motorových vozidiel na vodíkový pohon v širšom rozsahu je však žiadúci výskum v oblasti komerčného využívania vodíka v doprave.

Pokiaľ ide o vozidlá s pohonom na zemný plyn, čerpacie stanice môžu využiť zásobovanie z existujúcej dobre rozvinutej distribučnej siete zemného plynu. Kvalita zemného plynu, používaného ako motorové palivo sa riadi podľa STN EN ISO 15403-1. Súčasné plniace stanice CNG je vhodné v budúcnosti doplniť o čerpacie stanice využívajúce biometán

z miestnej produkcie za podmienky dodržania kvality zemného plynu podľa vyššie citovanej technickej normy.

Snahou vlády Slovenskej republiky je zabezpečenie vybudovania primeraného počtu verejne dostupných čerpacích staníc na zásobovanie motorových vozidiel plynným CNG alebo stlačeným biometánom s cieľom zabezpečiť premávku motorových vozidiel s pohonom na CNG v mestách a iných husto obývaných oblastiach. Dôležitou úlohou je zavádzanie verejne prístupných čerpacích staníc s prihliadnutím na minimálny dojazd motorových vozidiel s pohonom na CNG. Potrebná priemerná vzdialenosť medzi čerpacími stanicami by mala byť maximálne 150 km.

Potrebné je zabezpečiť vybudovanie priemerného počtu verejne dostupných čerpacích staníc na zásobovanie motorových vozidiel skvapalneným zemným plynom LNG alebo skvapalneným biometánom, s cieľom zabezpečiť premávku motorových vozidiel s pohonom na LNG v mestách a cestných dopravných koridoroch TEN-T. Dôležitou úlohou je zavádzanie verejne prístupných čerpacích staníc s prihliadnutím na minimálny dojazd motorových vozidiel s pohonom na LNG. Potrebná priemerná vzdialenosť medzi čerpacími stanicami by mala byť približne 400 km. Na zaistenie fungovania trhu a jeho interoperability by mali všetky čerpacie stanice LNG pre motorové vozidlá poskytovať plyn v kvalite potrebnej na jeho používanie vo vozidlách s pohonom na LNG so súčasou pokročilou technológiou.

LNG je atraktívne palivo pre ťažké nákladné vozidlá, autobusy a plavidlá, ktoré spĺňajú požiadavky na zníženie obsahu síry v palivách pre námornú dopravu v oblastiach kontroly emisií SO_x. Distribučný reťazec LNG zahŕňa okrem iného výrobu LNG, terminály LNG, nádrže, LNG alebo L-CNG plniace stanice pre cestnú dopravu, mobilné zásobníky, plavidlá na prepravu palív a nákladné člny. Počítačové zameranie na základnú sieť prístavov by nemalo vylúčiť možnosť, aby bol LNG v dlhodobejšom horizonte sprístupnený aj v prístavoch mimo základnej siete, najmä v prístavoch, ktoré sú dôležité pre plavidlá nevykonávajúce dopravné činnosti. Rozhodnutie o umiestnení čerpacích staníc LNG v prístavoch vychádza z analýzy nákladov a prínosov vrátane posúdenia prínosov pre životné prostredie. Zohľadniť je potrebné aj príslušné ustanovenia o bezpečnosti. Potrebná priemerná vzdialenosť medzi čerpacími stanicami by mala byť maximálne 400 km pre cestnú dopravu.

Vzhľadom na zvyšujúcu rôznorodosť druhov palív pre motorové vozidlá v spojení s prebiehajúcim nárastom cestnej mobility občanov v rámci celej Európskej únie je potrebné poskytnúť používateľom vozidiel jasné a ľahko pochopiteľné informácie o palivách dostupných na čerpacích staniach a o kompatibilitu ich vozidiel s rôznymi palivami alebo nabíjacími stanicami dostupnými na trhu Európskej únie. Pre používateľov vozidiel sú jasné a ľahko porovnateľné informácie o cenách jednotlivých palív dôležité pre umožnenie lepšieho zhodnotenia relatívnych nákladov na jednotlivé palivá dostupné na trhu. V rámci uvádzania cien palív na čerpacích staniach, najmä v prípade zemného plynu a vodíka, by preto malo byť možné uvádzať na informačné účely porovnanie ich jednotkovej ceny s jednotkovými cenami tradičných palív.

Konkrétnymi opatreniami sa upraví spoločný rámec opatrení na zavedenie infraštruktúry pre alternatívne palivá v Slovenskej republike s cieľom minimalizovať závislosť od ropy a zmierniť vplyv dopravy na životné prostredie. Za týmto cieľom je potrebné pristúpiť k stanoveniu minimálnych požiadaviek na výstavbu infraštruktúry pre alternatívne palivá, vrátane nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá, čerpacích staníc zemného

plynu (LNG a CNG) a vodíka, ktoré budú upravené v dokumente s názvom „*Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami*“, ktorého obsahom budú minimálne požiadavky na výstavbu infraštruktúry pre alternatívne palivá, spoločné technické špecifikácie týkajúce sa nabíjacích a čerpacích staníc a požiadavky týkajúce sa informácií pre používateľov.

II

Definície používaných termínov

Na účely tohto dokumentu je

a) alternatívnym palivom palivo alebo zdroj energie, ktoré slúži aspoň čiastočne ako náhrada fosílnych zdrojov ropy v dodávkach energie pre dopravu, prispieva k eliminácii emisií uhlíka a vylepšuje environmentálne charakteristiky odvetvia dopravy. Patria sem:

1. elektrická energia,
2. vodík,
3. biopalivá,
4. syntetické a parafinické palivá,
5. zemný plyn vrátane biometánu v plynnej forme (stlačený zemný plyn) a v kvapalnej forme (skvapalnený zemný plyn) a
6. skvapalnený ropný plyn;

b) elektrickým vozidlom motorové vozidlo vybavené hnacou jednotkou, ktorá sa skladá najmenej z jedného neperiférneho elektrického motora v úlohe meniča energie s nabíjateľným systémom uchovávaní elektrickej energie, ktorý možno externe nabíjať;

c) nabíjacou stanicou rozhranie, v určitom čase umožňujúce nabíjanie minimálne jedného elektrického vozidla alebo výmenu batérie minimálne jedného elektrického vozidla;

d) nabíjacou stanicou na bežné nabíjanie nabíjacia stanica, zabezpečujúca prenos elektriny do elektrického vozidla s výkonom do 22 kW (Stredne rýchle nabíjanie), s výnimkou zariadení s výkonom do 3,7 kW, ktoré sú umiestnené v domácnostiach alebo ktorých základným účelom nie je nabíjanie elektrických vozidiel, a ktoré nie sú verejne prístupné;

e) nabíjacou stanicou na vysokovýkonné nabíjanie nabíjacia stanica, zabezpečujúca prenos elektriny do elektrického vozidla s výkonom vyšším ako 44 kW (Rýchle nabíjanie);

f) pobrežným zásobovaním elektrickou energiou dodávanie elektrickej energie prostredníctvom normalizovaného rozhrania z pobrežných zariadení pre kotviace námorné lode alebo plavidlá vnútrozemskej vodnej dopravy;

g) verejne prístupnou nabíjacou alebo čerpacou stanicou nabíjacia alebo čerpacia stanica zabezpečujúca dodávku alternatívneho paliva a poskytujúca nediskriminačný prístup pre používateľov v celej Európskej únii. Podmienky schvaľovania, používania a platby sa môžu v rámci nediskriminačného prístupu odlišovať;

h) čerpacou stanicou čerpacie zariadenie, poskytujúce palivo akéhokoľvek druhu s výnimkou skvapalneného zemného plynu prostredníctvom pevne osadených alebo mobilných zariadení;

i) čerpacou stanicou skvapalneného zemného plynu čerpacie zariadenie poskytujúce skvapalnený zemný plyn, ktoré tvorí pevne osadené alebo mobilné zariadenie, pobrežné zariadenie alebo iný systém.

Európska Komisia si stanovila vo svojom oznámení z 3. marca 2010 za cieľ zvýšiť konkurencieschopnosť a energetickú bezpečnosť efektívnejším využívaním zdrojov energie. Biela kniha Komisie z 28. marca 2011 s názvom „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“ obsahuje výzvu na zníženie závislosti dopravy od ropy. Tento cieľ je potrebné dosiahnuť prostredníctvom celého radu politických iniciatív vrátane vypracovania stratégie

pre udržateľné alternatívne palivá a pre príslušnú infraštruktúru. V bielej knihe Komisie sa tiež navrhuje zníženie emisií skleníkových plynov z dopravy do roku 2050 o 60 % v porovnaní s úrovňou z roku 1990.

Za hlavné alternatívne palivá s potenciálom dlhodobej náhrady ropy sa považujú: elektrická energia, vodík, biopalivá, syntetické a parafinické palivá, zemný plyn a skvapalnený ropný plyn (LPG), aj vzhľadom na ich možné súbežné a kombinované použitie prostredníctvom napr. systémov dvojpaliivových technológií.

Zdroje energie sú všetky alternatívne zdroje energie pre dopravu, ako je elektrická energia a vodík, na ktorých uvoľňovanie nie je potrebné spaľovanie alebo oxidácia bez spaľovania. Syntetické palivá nahrádzajúce motorovú naftu, benzín a letecké palivo možno vyrábať z rôznych surovín premenou biomasy, plynu, uhlia alebo plastového odpadu na kvapalné palivá, metán a dimetyléter (DME). Syntetické parafinické naftové palivá, ako sú napríklad hydrogenované rastlinné oleje (HVO) a nafta vyrobená Fischer-Tropschovou technológiou sú zameniteľné a možno ich primiešavať do fosílnej motorovej nafty vo veľmi vysokých podieloch, prípadne ich možno v čistej forme používať vo všetkých existujúcich a budúcich vozidlách na naftový pohon. Z tohto dôvodu sa uvedené palivá môžu distribuovať, skladovať a používať prostredníctvom existujúcej infraštruktúry. Syntetické a parafinické palivá majú potenciál znížiť využívanie zdrojov ropy v dodávkach energie pre dopravu.

III

„Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami“

„Národný politický rámec pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami“ (ďalej len „Národný politický rámec“) zohľadňuje povahu rôznych odvetví dopravy, vrátane odvetví s obmedzenými alternatívami k fosílnym palivám. Opatrenia na podporu infraštruktúry pre alternatívne palivá sa realizujú podľa osobitných predpisov o štátnej pomoci a podľa osobitných predpisov o ochrane klímy.

Národný politický rámec v nadväznosti na možnosti technického pokroku v oblasti potrebnej infraštruktúry pre alternatívne sieťové palivá spoločne spracujú a následne spoločne aktualizujú Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) a Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“). Po schválení vládou Slovenskej republiky bude zaslaný Európskej komisii v lehote do 18. novembra 2016.

Národný politický rámec je základný programový dokument pre rozvoj trhu alternatívnych palív v odvetví dopravy a rozvoja infraštruktúry, obsahujúci:

- a) posúdenie súčasného stavu a budúceho rozvoja trhu s alternatívnymi palivami v odvetví dopravy vzhľadom na ich možné súbežné a kombinované použitie a rozvoja infraštruktúry pre alternatívne palivá so zohľadnením cezhraničnej kontinuity,
- b) národné ciele a zámery v oblasti dodávok elektrickej energie pre dopravu, dodávok zemného plynu pre dopravu, dodávok biopalív pre dopravu a v prípade potreby dodávok vodíka pre cestnú dopravu vrátane zavedenia infraštruktúry pre alternatívne palivá; národné ciele a zámery sa stanovujú podľa posúdenia národného, regionálneho alebo celoeurópskeho dopytu a sú revidovateľné, v súlade s minimálnymi požiadavkami na infraštruktúru,
- c) opatrenia pre splnenie národných cieľov a zámerov národného politického rámca,
- d) opatrenia na podporu zavádzania infraštruktúry pre alternatívne palivá v službách verejnej dopravy,

- e) určenie mestských a prímestských aglomerácií a iných husto obývaných oblastí a sietí, v ktorých sa v závislosti od trhových potrieb umiestnia verejne prístupné nabíjacie stanice podľa požiadaviek na dodávky elektrickej energie pre dopravu,
- f) určenie mestských a prímestských aglomerácií a iných husto obývaných oblastí a sietí, v ktorých sa v závislosti od trhových potrieb umiestnia verejne prístupné čerpacie stanice stlačeného zemného plynu podľa požiadaviek na zavedenie primeraného počtu týchto verejne prístupných čerpacích staníc,
- g) posúdenie potreby umiestnenia čerpacích staníc skvapalneného zemného plynu v prístavoch, ktoré nepatria do základnej siete TEN-T-, najmä v prístavoch, ktoré sú dôležité pre plavidlá nevykonávajúce dopravné činnosti,
- h) posúdenie potreby inštalovať na letiskách zariadenia na dodávku elektrickej energie pre potreby letúnov na stojiskách.

V záujme podpory alternatívnych palív a rozvoja príslušnej infraštruktúry sa národný politický rámec skladá z viacerých plánov, stratégií alebo inej plánovacej dokumentácie vypracovaných samostatne alebo integrovaným spôsobom. Palivá zaradené do národných politických rámcov sú oprávnené na podporné opatrenia Únie a národné podporné opatrenia pre infraštruktúru alternatívnych palív, aby sa podpora z verejných zdrojov zamerala na koordinovaný rozvoj vnútorného trhu smerujúci k mobilite, s využitím vozidiel a plavidiel s pohonom na alternatívne palivá, ako aj celej škály regulačných a neregulačných stimulov v úzkej spolupráci so subjektmi súkromného sektora, ktoré by mohli zohrávať rozhodujúcu úlohu pri podpore rozvoja infraštruktúry pre alternatívne palivá. Pri vypracovaní národného politického rámca je potrebné zohľadniť potreby rôznych druhov dopravy na území Slovenskej republiky, vrátane takej dopravy, pri ktorej existujú alternatívy k fosílnym palivám.

V procese vypracovania a vykonávania národného politického rámca vyvinie Slovenská republika prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov aktívnu kooperáciu s ostatnými členskými štátmi Európskej únie. Opatrenia na podporu infraštruktúry pre alternatívne palivá budú realizované v súlade s predpismi o štátnej pomoci ustanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

IV

Dodávanie elektrickej energie pre dopravu

Národný politický rámec ustanoví počet a rozmiestnenie verejne prístupných nabíjacích staníc, umožniac v lehote do 31. decembra 2020 zabezpečenie premávky elektrických vozidiel minimálne v rámci mestských a prímestských aglomerácií a iných husto obývaných oblastí a v prípade potreby v sieťach. Počet nabíjacích staníc sa stanoví s prihliadnutím na odhadovaný počet elektrických vozidiel v evidencii do konca roka 2020 a s prihliadnutím na postupy a odporúčania, vydaných Európskou komisiou.

Technickú špecifikáciu pre nabíjacie stanice na bežné nabíjanie elektrických vozidiel s výnimkou bezdrôtových alebo indukčných jednotiek, zavedené alebo renovované od 18. novembra 2017, pre nabíjacie stanice na vysokovýkonné nabíjanie elektrických vozidiel s výnimkou bezdrôtových alebo indukčných jednotiek, zavedené alebo renovované od 18. novembra 2017 a pre zariadenia na zásobovanie elektrickou energiou z pobrežných zariadení pre námornú dopravu, zavedené alebo renovované od 18. novembra 2017 podrobnejšie upraví všeobecne záväzný právny predpis v nadväznosti na legislatívnu úpravu Európskou komisiou.

Pri nabíjaní elektrických vozidiel na verejne prístupných nabíjaciach staniciach sa využívajú inteligentné meracie systémy podľa osobitného predpisu, ak je to z technických a ekonomických dôvodov vhodné.

Prevádzkovatelia verejne prístupných nabíjaciach staníc sú oprávnení nakupovať elektrickú energiu od ktoréhokoľvek dodávateľa elektrickej energie v Európskej únii podľa dohody s dodávateľom elektrickej energie. Prevádzkovatelia nabíjaciach staníc poskytujú služby nabíjania elektrických vozidiel zákazníkovi podľa zmluvy v mene a na účet iných poskytovateľov služieb alebo umožnia používateľom elektrických vozidiel nabíjanie ad hoc bez uzavretia zmluvy s príslušným dodávateľom elektrickej energie alebo prevádzkovateľom stanice za primerané, ľahko a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny.

Prevádzkovatelia distribučných sústav spolupracujú so všetkými osobami zriaďujúcimi alebo prevádzkujúcimi verejne prístupné nabíjacie stanice podľa zásad, odmietajúcich diskrimináciu v súlade s platnou právnou úpravou. Dodávky elektrickej energie pre potreby nabíjaciach staníc môžu byť zmluvne zabezpečené s iným dodávateľom, ako je dodávateľ elektriny pre domácnosť alebo priestory, v ktorých je nabíjacia stanica umiestnená.

V

Dodávanie zemného plynu pre dopravu

Národný politický rámec ustanoví:

- a) počet a rozmiestnenie čerpacích staníc skvapalneného zemného plynu, aby v lehote do 31. decembra 2025 umožnili plavbu plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy používajúcich skvapalnený zemný plyn v základnej sieti TEN-T; v prípade potreby sa pri ich zavádzaní spolupracuje so susednými členskými štátmi Európskej únie s cieľom zabezpečenia pokrytia základnej siete TEN-T,
- b) počet a rozmiestnenie čerpacích staníc skvapalneného zemného plynu, aby v lehote do 31. decembra 2030 umožnili vo vnútrozemských prístavoch premávku plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy alebo námorných lodí používajúcich skvapalnený zemný plyn v základnej sieti TEN-T; v prípade potreby sa pri ich zavádzaní spolupracuje so susednými členskými štátmi Európskej únie s cieľom zabezpečenia pokrytia základnej siete TEN-T,
- c) počet a rozmiestnenie verejne prístupných čerpacích staníc skvapalneného zemného plynu, aby v lehote do 31. decembra 2025 umožnili v rámci existujúcej základnej siete TEN-T premávku ťažkých úžitkových vozidiel s pohonom na skvapalnený zemný plyn na území všetkých členských štátov Európskej únie, ak existuje dopyt po týchto službách a náklady nie sú neprimerané v porovnaní s prínosmi, vrátane prínosov pre životné prostredie.

Národný politický rámec ustanoví počet a rozmiestnenie verejne prístupných čerpacích staníc stlačeného zemného plynu za účelom zabezpečenia premávky motorových vozidiel s pohonom na stlačený zemný plyn v rámci mestských a prímestských aglomerácií a iných husto obývaných oblastí v lehote do decembra 2020 s predpokladom umožnenia premávky motorových vozidiel s pohonom na stlačený zemný plyn na území všetkých členských štátov Európskej únie v rámci existujúcej základnej siete TEN-T v lehote do 31. decembra 2025.

Technickú špecifikáciu pre verejne prístupné čerpacie stanice stlačeného zemného plynu zavedené alebo renovované od 18. novembra 2017 upraví všeobecne záväzný právny predpis v nadväznosti na legislatívnu úpravu Európskou komisiou.

VI

Informácie pre spotrebiteľov

V návodoch na používanie motorových vozidiel, na čerpacích a nabíjaciach staniciach, na motorových vozidlách a v predajniach vozidiel sú uverejnené zrozumiteľné informácie o motorových vozidlách, ktoré pravidelne čerpajú palivá uvádzané na trh alebo ktoré možno nabíjať na nabíjaciach staniciach. Táto požiadavka sa vzťahuje na všetky motorové vozidlá a návody na používanie motorových vozidiel, ak sú uvedené na trh po 18. novembri 2016.

Poskytovanie takýchto informácií vychádza z ustanovení o označovaní súladu palív s normami európskych normalizačných organizácií, ktorými sa stanovujú technické špecifikácie palív. Ak sa tieto normy vyjadrujú grafickým označením vrátane systému farebného kódovania, musí byť takéto označenie jednoduché a ľahko zrozumiteľné a musí sa umiestňovať jasne viditeľným spôsobom:

- a) na príslušné výdajné stojany a ich výdajné pištole na všetkých čerpacích staniciach a to od dátumu, kedy sa palivá uvedú na trh;
- b) na plniace uzávery všetkých palivových nádrží alebo do ich bezprostrednej blízkosti v motorových vozidlách odporúčaných pre dané palivo a kompatibilných s daným palivom, ako aj v návodoch na používanie motorového vozidla, pokiaľ sa takéto motorové vozidlá uvádzajú na trhu po 18. novembri 2016.

Poskytovanie informácií vychádza z ustanovení o označovaní súladu palív s normami európskych normalizačných organizácií, ktorými sa stanovujú technické špecifikácie palív.

V prípade potreby, najmä v prípade zemného plynu a vodíka sa pri zobrazovaní cien pohonných látok na čerpacej stanici na informačné účely zobrazuje zreteľne viditeľné porovnanie príslušných jednotkových cien pohonných látok.

Údaje o geografickom umiestnení verejne prístupných čerpacích a nabíjaciach staníc alternatívnych palív budú k dispozícii pre všetkých používateľov. V prípade nabíjaciach staníc môžu takéto údaje, keď sú k dispozícii, obsahovať informácie o dostupnosti v reálnom čase, ako aj historické a aktuálne informácie týkajúce sa nabíjania.

VII

Podávanie správ a preskúmanie SPRÁVA O OPATRENIACH REALIZOVANÝCH NA PODPORU VYBUDOVANIA INFRAŠTRUKTÚRY

Správa o opatreniach realizovaných na podporu vybudovania infraštruktúry (ďalej len „správa“) obsahuje opis opatrení, ktoré Slovenská republika prijala na podporu vybudovania infraštruktúry pre alternatívne palivá a ktorú predloží Európskej komisii v lehote do 18. novembra 2019. Správa obsahuje minimálne tieto prvky:

1. Právne opatrenia

Informácie o právnych opatreniach, ktoré môžu zahŕňať legislatívne, regulačné alebo administratívne opatrenia na podporu budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá, napr.

stavebné povolenia, povolenia na výstavbu parkovacích miest, certifikáciu environmentálneho správania podnikov a koncesie pre čerpacie stanice.

2. Politické opatrenia na podporu vykonávania národného politického rámca

Informácie o uvedených opatreniach obsahujú tieto prvky:

- priame stimuly na nákup dopravných prostriedkov s pohonom na alternatívne palivá alebo na budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá,
- dostupnosť daňových stimulov na podporu dopravných prostriedkov využívajúcich alternatívne palivá a relevantnej infraštruktúry pre alternatívne palivá,
- využívanie verejného obstarávania na podporu alternatívnych palív vrátane spoločného obstarávania,
- nefinančné stimuly na strane dopytu, napríklad prednostný prístup do vyhradených priestorov, politiku parkovacích miest a vyhradených jazdných pruhov,
- zváženie potreby čerpacích staníc leteckého paliva z obnoviteľných zdrojov na letiskách v rámci základnej siete TEN-T,
- technické a administratívne postupy a právne predpisy, pokiaľ ide o povolenie dodávky alternatívnych palív, s cieľom uľahčiť schvaľovací proces.

3. Podpora zavádzania a výroby

Podpora výskumných, vývojových a inovačných aktivít a realizácia priemyselných výskumno-vývojových projektov na podnikovej úrovni

4. Výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti

Ročný verejný rozpočet pridelený na podporu výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností v oblasti alternatívnych palív s rozdelením podľa druhu alternatívnych palív a druhu dopravy.

5. Ciele a zámery

- Odhad počtu vozidiel používajúcich alternatívne palivo do roku 2020, 2025 a 2030,

6. Rozvoj infraštruktúry pre alternatívne palivá

Zmeny v ponuke (dodatková kapacita infraštruktúry) a dopyte (skutočne využívaná kapacita).

VIII. TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE

1. Technické špecifikácie pre nabíjacie stanice

1.1. Nabíjacie stanice pre bežné nabíjanie motorových vozidiel

Nabíjacie stanice pre bežné nabíjanie striedavým prúdom (AC) pre elektrické vozidlá musia byť na účely interoperability vybavené minimálne zásuvkovými výstupmi alebo konektormi vozidiel typu 2 podľa normy EN 62196-2. Pod podmienkou zachovania kompatibility s typom 2 môžu byť uvedené zásuvkové výstupy vybavené funkciami, napr. mechanickými uzávermi.

1.2. Nabíjacie stanice pre vysokovýkonné nabíjanie motorových vozidiel

Nabíjacie stanice pre vysokovýkonné nabíjanie striedavým prúdom (AC) pre elektrické vozidlá musia byť na účely interoperability vybavené minimálne konektormi typu 2 podľa normy EN 62196-2.

Nabíjacie stanice pre vysokovýkonné nabíjanie jednosmerným prúdom (DC) pre elektrické vozidlá musia byť na účely interoperability vybavené minimálne konektormi kombinovaného systému nabíjania „Combo 2“ podľa normy EN 62196-3.

1.3. Nabíjacie stanice pre bezdrôtové nabíjanie motorových vozidiel elektrickou energiou

1.4. Výmena batérií motorových vozidiel

1.5. Nabíjacie stanice pre motorové vozidlá kategórie L

1.6. Nabíjacie stanice pre elektrické autobusy

1.7. Pobrežné zásobovanie elektrickou energiou pre plavidlá vnútrozemskej plavby

2. Technické špecifikácie čerpacích staníc vodíka pre motorové vozidlá
 - 2.1. Vonkajšie čerpacie stanice vodíka, ktoré vydávajú plynný vodík používaný ako palivo v motorových vozidlách musia spĺňať technické špecifikácie obsiahnuté v norme ISO/TS 20100 – Dopĺňanie plynného vodíka.
 - 2.2. Čistota vodíka vydávaného na čerpacích staniciach vodíka musí spĺňať technické špecifikácie obsiahnuté v norme ISO 14687-2.
 - 2.3. Čerpacie stanice vodíka používajú algoritmy dopĺňania paliva a zariadenia spĺňajúce technické špecifikácie normy ISO/TS 20100 – Dopĺňanie plynného vodíka.
 - 2.4. Konektory pre motorové vozidlá na dopĺňanie plynného vodíka musia spĺňať normu ISO 17268 – Spojovacie zariadenia pre dopĺňanie plynného vodíka do motorových vozidiel.
3. Technické špecifikácie pre čerpacie stanice zemného plynu
 - 3.1. Technické špecifikácie pre čerpacie stanice LNG pre plavidlá vnútrozemskej vodnej dopravy alebo námorné lode
 - 3.2. Technické špecifikácie pre čerpacie stanice LNG pre motorové vozidlá
 - 3.3. Technické špecifikácie pre konektory a nádrže CNG pre motorové vozidlá
Konektory a nádoby pre CNG musia byť v súlade s predpisom EHK OSN č. 110 (ktoré odkazuje na normu ISO 14469, časti I a II).
 - 3.4. Technické špecifikácie pre čerpacie stanice CNG pre motorové vozidlá

IX. Záver

Existujú i ďalšie druhy čistých palív, ktoré môžu predstavovať prípadné alternatívy fosílnych palív. Pri výbere nových druhov alternatívnych palív by sa mali zvážiť sľubné výsledky, ktoré prináša výskum a vývoj. Dôležitým je vypracovanie noriem a právnych predpisov bez uprednostnenia ktoréhokoľvek konkrétneho druhu technológii s cieľom podpory ďalšieho vývoja vedúceho k využívaniu alternatívnych palív a nosičov energie.

V snahe zabrániť fragmentácii vnútorného trhu z dôvodu nekoordinovaného zavádzania alternatívnych palív na trh je žiaduce zaistenie súkromných a verejných investícií do technológii vozidiel a palív, ako aj koordinovaného budovania infraštruktúry. Pre tento účel je vhodné doplniť prepojenie politických rámcov členských štátov Európskej únie s dvojitým cieľom znížiť závislosť dopravy od ropy a zároveň tým zmierniť jej negatívny vplyv na životné prostredie. Štáty Európskej únie môžu vytváraním vnútroštátnych politických rámcov zameraných na rast a následným stanovením národných cieľov, zámerov a podporných opatrení na rozvoj trhu, pokiaľ ide o alternatívne palivá vrátane použitia nevyhnutnej infraštruktúry, ktorá sa má zaviesť v úzkej spolupráci s regionálnymi a miestnymi orgánmi a príslušnými odvetviami podnikateľského sektoru s ohľadom na potreby malých a stredných podnikov, za všestranného využitia konzultačných mechanizmov a spolupráce s ostatnými susednými členskými štátmi na regionálnej alebo makroregionálnej úrovni účinne zabezpečiť kontinuitu cezhraničného pokrytia infraštruktúrou pre alternatívne palivá v blízkosti štátnych hraníc sledujúc cieľ nediskriminačného prístupu k nabíjacím a čerpacím staniciam. Koordinácia týchto národných politických rámcov a ich súdržnosť na úrovni Únie je podporovaná spoluprácou medzi členskými štátmi a vypracovaním posúdení a podávaním správ zo strany Európskej komisie. V záujme uľahčenia podávania správ a informácií zo strany členských štátov Európskej únie uvedených v prílohe I prijíma Komisia nezáväznú usmernenia.

Na uspokojovanie dlhodobých potrieb všetkých druhov dopravy i v súlade s existujúcimi politikami znižovania tvorby emisií skleníkových plynov v celom životnom cykle paliva je potrebný koordinovaný prístup, národná politika sa opiera predovšetkým o využívanie alternatívnych palív, pričom je zameraná na špecifiká a konkrétne potreby každého druhu dopravy, ako aj zníženie negatívneho vplyvu dopravy na životné prostredie.

Príloha

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá (Ú. v. EÚ L 307, 28.10.2014).